

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies primus et secundus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1866

Ad Diem VI Octobris. In S. Brunone Confessore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73889](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73889)

AUCTORE
C. B.

in manus
Paderbornensis
episcopi
resignavit,

partes supra dictæ absque contradictione inviolabiliter observarent.

4 Si autem super præmissis inter se concordēs non fierent, tunc partes ipsæ pronuntiationi et definitioni honorabilis viri et domini, domini Henrici Westphaler, camerarii ecclesiæ memoratæ, quem ad hoc in arbitrum seu arbitratorem superiorem elegerint, absque omni contradictione starent in præmissis. Promiseruntque partes antedictæ sub modo et forma supradictis arbitrium supradictum per omnia servare sub pœna centum marcarum per partem nolentem, partem servare volenti hujusmodi per pronuntiationem unam medietatem, et dominus de capitulo Paderbornensis ecclesiæ reliquam medietatem solvendas mihi notario publico subscripto vice et nomine omnium et singulorum, quorum interest, vel interesse poterit stipulatione solenni. Quibus peractis, domina Walburgis abbatissa prædictam abbatiam monasterii supradicti cum omnibus et singulis suis juribus et pertinentiis universis tam spiritualibus quam sæcularibus per calamum traditionem in manus domini electi supradicti resignavit; quam quidem resignationem præfatus dominus electus admittens, ratamque et gratam habens tandem supradictam abbatiam cum omnibus juribus et pertinentiis venerabili viro Joanni Wael Priori canonicorum Regularium in Swollis Trajectensis diœcesis ibidem præsentem contulit, ipsumque de eodem per calamum supradicti traditionem investivit.

instrumentum
hic transcri-
ptum,

5 Super quibus omnibus et singulis reverendissimus dominus electus, dominaque Walburgis abbatissa, et dominus Joannes Prior prædicti conjunctim et divisim petierunt sibi unum vel plura publicum seu publica meliori forma, quibus fieri potest, per me notarium publicum subscriptum fieri instrumentum vel instrumenta. Acta fuerunt hæc in domo antiquæ librariæ ecclesiæ Paderbornensis prædictæ, præsentibus honorabilibus viris domino Hildebrando de Oesler, præposito ecclesiæ sanctorum Petri et Andree Paderbornensis, domino Alberto de Hexthauser canonico ecclesiæ Paderbornensis prædictæ, domino Gerardo officiali curiæ Pa-

derbornensis, Hermanno Lippmann presbytero, et strenuo Joanne Wesphaler milite, testibus ad præmissa vocatis specialiter et rogatis.

Et ego Joannes Gherdeners Clericus Paderbornensis, publicus imperiali autoritate notarius, quia prædictis compromissis, resignationi et collationi abbatie supradictæ, omnibusque aliis et singulis præmissis, dum sic, ut præmittitur, agerentur et fierent, una cum prænominationis testibus præsens interfui, eaque omnia et singula præmissa sic fieri vidi et audivi, præsens publicum instrumentum mea propria manu scriptum exinde confeci, subscripsi, publicavi et in hanc publicam formam redegei, signoque et nomine meis solitis et consuetis signavi in fidem et testimonium omnium et singulorum præmissorum vocatus specialiter et rogatus.

6 Tertio integrum, quod de monasterii Bodi-censis ad canonicos Regulares translatione ejusdemque reformatione tractat, Opusculum, in Commentario, Actis S. Meinulphi præmisso, num. 20 et seq. a nobis memoratum, pag. 225 et quinque seqq. recenset; quod hic saltem, ut, si quis forte dictum Opusculum consulere voluerit, invenire id queat, monendum existimavi, licet interim, uti in Commentario de S. Meinulpho loco proxime cit. jam indicavi, magni momenti lucubratio haud sit. Quarto idem illud Opusculum in titulo, quem ei præfixit, Gobelino Personæ discrete attribuit, nec illum hac in re falsum esse, pro certo affirmare ausim. Etsi enim, quod unum idemque factum alio modo in Cosmiodromio, quod Opus Gobelini certo est, alio modo in dicto Opusculo referatur, hincque an Gobelinum, an alium hoc habeat auctorem, loco proxime cit. revocarem in dubium, illos tamen, qui Gobelino idem adscriberent, erroris nusquam indubitanter insimulavi. Neque vero merito facere id potuissem; licet enim reipsa lucubratiunculæ istius auctor foret Gobelinus, fieri tamen posset, ut unum idemque factum alio modo in illa, alio modo in Cosmiodromio unus ipse narrarit, quod aliter quam prius in alterutro Opere notasset, rem fuisse peractam, postea compererit.

una cum Opu-
sculo, quod
recera forte
Gobelino ad-
scribendum.

AD DIEM VI OCTOBRIS.

IN S. BRUNONE CONFESSORE.

Nobiscum
communicavit
prænobilis
toparcha de
Ronshove
publicum

ag. 497 et quinque seqq. Cum jam Commentarii, Actis S. Brunonis prævii, § 2, quo de Sancti hujus nobili genere, patria temporeque natali actum, typis fuisset excusus, Brugis primum, nobili Flandriæ civitate, allatæ ad nos fuerunt litteræ publicæ, anno 1672, die tertia Novembris datæ. Per hæc, in vivis tum adhuc agentem Wilhelmum Ignatium de Hardevust toparcham de Laghe in ditone Burburgana, Ruddersvelde etc. e Brunone de Hardevust, Latine de Duro pugno, qui S. Brunonis pater exstiterit, aut saltem e Brunone de Hardevust civitatis Coloniensis consule, anno 1275 in populi seditione occiso, qui ejusdem Sancti ex fratre Balduino de Hardevust abnepos fuerit, ducere originem, nobilissimus ac amplissimus civitatis ejusdem imperialis senatus testatum facit, nonnullisque, quæ eodem spectant,

adductis, probare etiam videri potest. Istud porro familiæ suæ monumentum humanissime nobis submisit, qui præfati Wilhelmi Ignatii de Hardevust toparchæ de Laghe, Ruddersvelde etc. per aviam paternam pronepos est, prænobilis dominus de Schynckele, toparcha de Ronshove, Henau, Voorde etc. civitatis Brugensis consiliarius syndicus, forique criminalis ibidem Grapharius.

2 Cum ergo si, quod litteris illis adstruitur, veritati consonet, nulla ratione, quin, quod tamen § proxime citato in dubium revocari, et nobilissima Coloniensi Hardefaustorum seu Hardevustorum familia natus sit S. Bruno, dubitandum non appareat, hic modo, ut de re per semetipsum studiosus lector ferre queat judicium, meliusque, quæ post dicam, intelligat, compendio, quid iisdem potissimum continetur, expono, non paucis etiam ipsarummet litterarum verbis transcriptis. Sequentibus initio concipiuntur: Omnibus has visuris,

familiæ suæ
monumen-
tum, hic par-
tim descri-
bendum,

visuris, lecturis aut audituris salutem in Domino. Nos equestris ac patricii ordinis viri Ammannus, Consules, Quæstores, Proconsules cæterique imperialis civitatis Coloniae Agrippinae Senatores notum facimus et in perpetuam rei veritatem declaramus ac attestamus, familiam, cognomento de Hardenuust vel de Hardevust, van Hardenuust vel van Hardevust, von Hardenuust vel von Hardevust, Hardenuust, vel Hardevust, unam esse ex illustrissimis et antiquissimis hujus civitatis, fuisseque hic stabilitam a Brunone de Duro Pugno, equite generosissimo et patre sancti Brunonis, Carthusianorum fundatoris, circiter annum MXXVII, regnante Henrico tertio Romanorum imperatore, sanctoque Annone Coloniensium archiepiscopo; ex quo omnes ex eo stemmate descendentes e nobilissimis ac florentissimis tam in inferiori quam superiori Germania uxores sibi copulantur familiis.

quod de contractis per Hardevustos illustribus matrimonii, gestis magistratibus amplissimis,

5 *Plurimæ hic, e quibus Hardefaustani seu Hardevusti sibi accipere uxores, familiae admodum illustres recensentur, sed hæc brevitatis causa omitto, sequentiaque, quæ iisdem enumeratis proxime subduntur, verba describo.* Diversis porro muneribus curisque præcipuis summa cum laude perfuncti sunt tum in imperatorum, tum regum principumque Electorum aula militari ceu politica, immo non pauci hujus nobilissimæ et maximis magistratibus gestis clarissimæ familiae non raro consules et primi senatores prudentissime hujus civitatis fasces gubernarunt, ac militarium sancti Jacobi, Rhodiensis, Teutonici ac Melitensis Ordinum equestri dignitate et commendis fuerunt honorati; quin et plures ex ea emeruerunt episcopi, et illustrium utriusque sexus per utramque Germaniam cœnobiorum prælati, nec non capitulorum præpositi ac canonici, in quæ non alii admittuntur ac cooptantur, quam qui illustrissimo sanguine orti vetus equestre octo proavorum stemma demonstraverunt.

possessis variis terris ac dominiis,

4 Insuper varias terras et dominia possederunt, et etiamnum possident, qualia imprimis respective sunt ea de Texteldonck, de Grebenclau, de Brait, de Wichem, de Blanckenborgh, de Nerwen, de Szecke, de Ringelbergh, de Lustorp, de Assenborgh, de Langheraet, de Ghemen, de Lavenbach, de Dutche, de Ghemenick, de Bodeberg, de Humen, de Schagen, de Coninxsmar, de Gasteren, de Bodekercke, de Bouckenem etc., quorum nomina et insignia nonnulli gestare et veteris familiae eadem insignia variis ex causis, et ob stirpium ex aucta sobole numerum diffusionemque ex more patriæ immutare præsumperunt, mutatis vel metallis vel coloribus, quin et etiam aliquatenus figuris et symbolis; unde, quot olim fere stirpes in equestri hac gente, tot fere armorum... inter se diversitatibus discernantur, ita ut, quamvis ex eadem radice ceu stipite oriundæ communia habuerint exordia, in plures tamen ramos et propagines scissæ militaris virtutis tradita a majoribus insignia non prorsus eadem quidem, sed tamen valde affinia, præferre voluerint.

adhibitis ac mutatis subinde

5 Cum enim Bruno de Hardevust, eques auctus, toparcha de Grebenclau et Brait, sancti Brunonis Carthusianorum archimandritæ ex fratre Balduino atnepos, ac hujus civitatis consul, ab invita et tumultuante plebe anno MCLXXII interfectus, variis ex Maria von Poppinghausen

Octobris Tomus III.

et Ursula von Jabach, domini de Wichem hærede, uxoribus sustulisset filios, visum fuit nonnullis, eorum familiam, in varios jam dissectam ramos, stirpemque et posteritatem cuique suam cognato quodam ac decerpto ex eodem majorum atro gentilitiorum digmate discriminare, et ob id Arnolde, præfecto de Keyserwerdt filiorum secundo (de Vygh etiam cognomine ob res natus assumpto) duo miniata niveisque limbis adornata ad manicas brachia et quasi tumescentem in gyrum ad armos argenteo intercisum circumducta aureo in clypeo decussatim disposita pro signo exhibere, et sic plantare Vyghiorum originem, Joanni autem serenissimi principis Henrici Virnenburgici Electoris Coloniensis aulae præfecto filiorum tertio genito armatum in atro scuto brachium, cui evaginatus in pugno gladius manuario tegmine inaurato, mox etiam Christiano, eorum ex Henrico toparcha de Grebenclau et Brait primævo fratre nepoti, et Joannis toparchæ de Grebenclau et Brait, cui conjux fuit Margarita van Ruysenborch, fratri natu juniori bina miniata et decussata in argentea parma brachia ostentare.

AUCTORE
C. B.

6 Aliis denique lunulam, aliis stellam, aliis avem vel lilium aliasve notulas addere, discrimenque illud in filios et nepotes, (in quibus etiamnum hodie illustres eorum florent prosapia) cum sanguine transmittere, exceptis tamen duobus, qui pro insigniis duo armata et cancellata in miniato campo retinuerunt brachia, primordialia nempe et universæ quondam ante hanc inchoatam stirpium divisionem huic genti arma indistincte communia, quæ ad nostram usque ætatem invariata, integra et illibata apud eorum posteros permanserunt, quorum stirpis et nominis et insignium caput etiamnum exstat illustrissimus ac nobilissimus dominus Ferdinandus Leopoldus de Hardevust, baro de Grebenclau et sacri Romani imperii toparcha de Brait, Gasteren, Schagen etc. Cæsareæ majestati a cubiculis et a sanctioribus aulicisque consiliis in Silesia jam residens, ducta in uxorem comitissa de Falkenstein.

scutis gentilitiis, stirpibusque etiam

7 Qui nobis pluribus litteris patefecit, et manifestissimis argumentis ac probationibus demonstravit, quod omnes ejusdem cognominis de Hardevust jam inde a ducentis et amplius annis in Castellanis Flandriæ ditionibus civitatum Casletanæ, Burburgensium ac Winociberganæ gestent itidem pro gentilitiis in scuto nigro armatum brachium, evaginato in pugno gladio, cui manuarium tegmen inauratum, et quod hi directa et legitima serie descendant ex familia prædicti Brunonis annos MCLXXII hujus civitatis consulis populari seditione interfecti, originemque suam ex eo, tamquam e communi secum stipite et cum illustrissimis dominis Roberto von Hardevust, toparcha de Bodekercke, Bouckeveem etc. ammanno Hildershemienensi, ac Theodoro comite de Vygh et sacri Romani imperii, toparcha de Dutche, Humen etc. Cæsarianorum equitum præfecto et moderno Vyghiorum prosapie capite, nec non cum toparchis de Coninxmar, de Ghemenick et de Bodeberghe, stirpem autem e præfato Joanne serenissimi principis Henrici Virnenburgici Electoris Coloniensis ad annum usque MCCCXXI aulae præfecto, tamquam gentilitiorum suorum auctore jure repetant.

diversis nonnulla commemorat

8 *Modo, ut, quod hic per plures litteras a Ferdinando*

AUCTORE
C. B.
quodque, etsi
quidem Leo-
poldum de
Grebenclau
et praefati
toparchae de
Rondshore
proavum

dinando Leopoldo de Hardevust barone de Grebenclau etc. patet factum asseritur, probatum etiam evadat, paucis dumtaxat, quae ad rem non faciunt, interpositis, genealogicum, quod a Brunone de Hardevust Coloniensi consule, anno 1275 interfecto, usque ad Petrum de Hardevust, summum Burburganorum praetorem, ac supra memorati Wilhelmi Ignatii de Hardevust, in ditione Burburgensi toparchae de Laghe proavum, deducitur, schema una cum adjuncto filiationis, uti vocatur, fragmento subnectitur, ac tandem ita concluditur: Quem proinde (videlicet Wilhelmum Ignatium de Hardevust toparcham de Laghe, Ruddersvelde etc.) pro vero ac indubitato agnato et consanguineo, uno eodemque ac communi secum oriundo e stipite, illo scilicet ordine, quem praemissum exhibet filiationis fragmentum et hisce junctum magis dilucidat genealogicum schema, cum nata jam prole et legitime ex eo nascitura a se suisque haberi et merito ab omnibus habendum, praenominatus illustrissimus dominus baro (de Grebenclau nempe, Ferdinandus Leopoldus de Hardevust) insuper addidit ac declaravit, favorem illi omnem ut tali operamque suam, si quando forte prodesse posse contigerit, lubenter addicens.

adductis per
horum prio-
rem docu-
mentis

9 E cujus domesticis familiae suae documentis, tabulisque gentilitiis et authenticis probatissima fidei panchartis in concessu nostro exhibitis seriem hanc genealogicam adeo evidentem, efficaciter ac irrefutabiliter demonstratam ac e publicis hujus patriae ac civitatis monumentis et sanctioribus archivis confirmatam judicavimus, ut nec citra injuriam et non nisi incassum fidem ejus argui posse recte concludamus; et quia praedictus toparcha de Laghe eorum omnium nostras testimoniales rogavit, hasce lubenter in earum, quas hac super re ix Julii hujus anni adhuc dedimus, confirmationem ampliolem sub sigillo hujus imperialis civitatis et unius secretariorum nostrorum signatura concessimus, ut occurrente qualibet occasione et necessitate ei inservire valeant. Date Coloniae Agrippinae anno MDCCLXXII die tertio Novembris. Subsignatum Franc. Dabbendorp cum scuto Coloniae Agrippinae.

e communi
stipite, Bru-
none de Har-
devust anno
1275 consule
Coloniensi
ortos esse,
ostendat.

10 Sane Ferdinandum Leopoldum de Hardevust baronem de Grebenclau caesareae majestati anno 1672 a consiliis, et Wilhelmum Ignatium de Hardevust toparcham de Laghe ex eodem stipite communi Brunone de Hardevust, consule Coloniensi anno 1275 in seditione populari occiso, priorem quidem per primogenitum hujus filium Henricum de Hardevust toparcham de Grebenclau, Brait etc., Senatorem Coloniensem, posteriorem vero per filium ejusdem tertio genitum Joannem de Hardevust equitem auratum ac serenissimi principis Henrici Virnenburgici, Electoris Coloniensis aulae praefectum, ducere originem, adducta in partim jam recitatis litteris atque a me brevitate ergo ommissa Genealogicum schema et filiationis, uti vocatur, Fragmentum, dilucide, ni forte, quod tamen non puto, bina ista documenta a veritate alicubi deviant, evincunt.

hunc tamen
ex altero Bru-
none de Har-
devust, qui
S. Brunonis

11 Verum in iisdem litteris nihil omnino, quod Brunonem de Hardevust, Coloniensem consulem anno 1275 in seditione populari occisum, e Brunone de Hardevust, qui S. Brunonis pater existit, per filium Balduinum ducere originem, pariter evincat, in medium profertur, nec quidem eo conducens datis etiam Coloniensem Agrippinam iteratis litteris potui acquirere. Quid si

ergo nullum hactenus, quo, Brunonem de Hardevust, Coloniensem consulem anno 1275 occisum, e S. Brunonis patre oriundum esse, queat ostendi, documentum antiquum seu Coloniae Agrippinae seu alibi fuerit inventum? Nullum sane Coloniensi senatui anno 1672 fuisse ad manum, vel ex eo apparet, quod, quo Brunonis de Hardevust, Coloniensis consulis anno 1275 occisi, e S. Brunonis patre originem probatam det, nihil omnino in litteris, quarum jam partem dedi, in medium adducat, et tamen documenta bina, plus semel jam memorata, quibus, Ferdinandum Leopoldum de Hardevust baronem de Grebenclau, et Wilhelmum Ignatium de Hardevust toparcham de Daghe ex eodem stipite communi Brunone de Hardevust, Coloniensi consule anno 1275 occiso oriundos esse, evictum dat, proferre non omittat.

12 Et vero per verba, quibus sub litterarum pater existit, suarum finem, datam in hisce genealogicam seriem certam omnino ac indubitam sibi haberi, indicat, spectare dumtaxat videtur seriem genealogicam, qua Ferdinandum Leopoldum de Hardevust Baronem de Grebenclau, et Wilhelmum Ignatium de Hardevust toparcham de Laghe e Brunone de Hardevust, consule Coloniensi anno 1275 occiso, oriundos esse constat; non autem etiam, qua hunc a S. Brunonis patre originem trahere, sit probatum. Ita apparet, quod de serie genealogica, quam e familiae suae documentis, tabulis gentilitiis ac panchartis illustrissimus dominus Ferdinandus Leopoldus de Hardevust, baro de Grebenclau, Brait etc. probavit, dumtaxat loquatur; hic autem seriem genealogicam non aliam, quam qua sese et Wilhelmum Ignatium de Hardevust toparcham de Laghe ex eodem stipite communi Brunone de Hardevust, consule Coloniensi anno 1275 occiso, oriundos, asseruit, e familiae suae monumentis probasse videatur.

15 Quod si nihilominus, et hunc e S. Brunonis patre oriundum, senatui Coloniensi Ferdinandum Leopoldum de Hardevust ex antiquis familiae suae documentis probasse, fortassis adhuc contendas, velim haec in lucem proferri, ut familia Hardefaustanum seu Hardevustianum existisse S. Brunonem, tandem constet. Mihi interim Bruno de Hardevust, occisus anno 1275 Coloniensis consul, a senatu Coloniensi in datis ex parte litteris e sola, quae apud Colonienses viget, populari traditione asseri potuisse S. Brunonis ex fratre Balduino abnepos videtur; quam parum autem traditionibus popularibus fidendum sit, historicorum etiam vulgo notum est. Ceterum, quem supra laudavi, praenobilis dominus de Schynkele, toparcha de Rondshore etc. mecum etiam communicavit litteras, aliasque praeterea penes se esse, significavit, e quibus, pro S. Brunonis agnatis a pluribus Ordinis Cartusiensis praepositis generalibus aliisque Superioribus agnitos fuisse Hardevustios, intelligitur; verum id dumtaxat opinionem, in qua viri isti Religiosi fuerunt, ostendit, non autem etiam familia Hardefaustanum seu Hardevustianum reipsa existisse S. Brunonem, evincit.

Pag. 319, § 6, num. 124 Manasses, Simoniacus Remensis archiepiscopus, comesque Ebalus Romam sese anno 1078 contulisse asseruntur; verum anno huic, qui per errorem irrepsit, substituentum esse annum 1077, e rerum, dicto § et sequenti tractatarum, serie facili negotio quisque perspiciet. Eundem porro comitem Ebalum, qui, quemadmodum memorato § 6 docui, adversus Manassen

pater existe-
rit, originem

suum traxis-
se, evincere
non videtur.

S. Brunonem,
Remis profu-
gum, rece-
ptum fuisse
ab Ebalis, qui
Reciacensis
comes esset,

Manassem, Simoniacum Remensem archiepiscopum, in castro suo et S. Brunonem et Manassem, ecclesie Remensis præpositum, tutatus est, pro comite Reiciacensi homonymo tum ibidem, tum aliis locis habui; opinio autem, qua id feci, longe etiam (quod idcirco loco isto dictis addendum) verosimilior efficitur ex eo, quod Manasses, ecclesie Remensis præpositus, ipsiusmet hujus Reiciacensis comitis avunculus exstiterit, uti fidem faciunt duæ donationis chartæ, Majoris-monasterii abbati ab eodem comite anno 1082 datæ atque a Mabillonio tom. V Annalium Benedictinorum pag. 645 et binis seqq. relatæ, in quarum posteriori Manasses ecclesie Remensis præpositus diserte vocatur Ebali Reiciacensis comitis avunculus, in priori vero inter eos, qui donationi adfuerunt, notatus occurrit hunc in modum: Manasses Remensis præpositus, avunculus Ebali comitis. Atque ita quidem comitem Ebalum, qui in castrum suum S. Brunonem et Manassem, ecclesie Remensis præpositum, recepit, pro comite Reiciacensi homonymo habendum, prope certum apparet.

prope certum apparet; at non item, intra castrum homonymum id factum.

¶ Verum de castro, intra quod hic illos receperit, paulo aliter loquendum est. Etsi enim castrum istud, ut eodem iterum § 6 docui, verosimiliter non aliud, quam Reiciacense, exstiterit, de re tamen hac ambigi etiam non immerito potest, quod, an ad Ebalum comitem jam inde ab anno 1077 et seqq., quibus is in castro suo S. Brunonem et Manassem præpositum fuit tutatus, Reiciacense castrum spectarit, dubium faciat Annalium Benedictinorum lib. LXV, num. 64 Mabillonius, ea ibidem scribens, e quibus Ebali, Reiciacensis comitis, parentes Hilduinus et Adalais non modo in vicis tum adhuc fuisse superstites intelliguntur, verum etiam in ipso Reiciacensi castro domicilium habuisse queunt videri. Adhæc in ambabus chartis mox laudatis Bartholomæus, Majoris-monasterii abbas, dicitur ad Novum-castrum adivisse Ebali, Reiciacensis comitis, presentiam, in illoque abs hoc honorifice ac debita urbanitate fuisse susceptus. Quid si ergo Ebalus castrum istud anno 1077 et seqq. inhabitavit, tuncque in id S. Brunonem et Manassem præpositum receperit? Sane ex iis, quæ Marlotus tom. II Historie Metropolis Remensis pag. 194 memorie prodit, castrum aliquod, nomine Novum-castellum seu Novum-castrum, ad comitem Reiciacensem Ebalum aliquando spectasse, indubitatum apparet, ut a vero, qui intra illud S. Brunonem et Manassem præpositum fuisse abs hoc receptos, statuerit, aberraturus forte non sit, etsi interim, quo loco idem castrum situm fuerit, certo determinari non posse videatur, quod multa olim, uti apud Valesium in Galliarum Notitia videre licet, illius nominis castra in Gallis exstiterint.

Pag. 373, num. 551 silentii universalis, quo, qui integro amplius primo post rem gestam saculo labente floruerunt, scriptores prodigiosam doctoris anastasin prætereunt, rationem sat solidam reddi non posse, asserui; verum sunt, qui, quemadmodum modo intelligo, universalis illius silentii causa ab ipsa, circa quam id versatur, re repetita, per synchronos hanc suppresque scriptores, quod infamie, ut loquuntur, plena sit, non commemorari, imo nec commemorari, ne cujusquam fama læderetur, potuisse contendunt. Atque hi quidem, qui ita arguunt, isthanc universalis, quo damnati prodigium a scriptoribus omnibus æqualibus supparibusque præteritur, silentii rationem tam validam autmant, ut mirum potius ob hanc futurum fuisse affirmant, si ab ullo ex iis illud commemoraretur. Verum quis, quæso, a re, coram infinita prope modum hominum multitudine gesta passimque proinde nota, recensenda sub peccati reatu abstinendum existimet? Nullus sane, quantum apparet: sed, etsi etiam secus foret, nonne saltem tum infelicis damnati, tum familie ac academie, e qua is fuisset, nomine suppresso, narrari absque piaculo luctuosa potuisset historia?

AUCTORE C. B.
Damnati prodigium sub peccati reatu tacendum fuisse, hincque id ab omnibus

¶ Adhæc, ut quam parum universalis, quo hæc a scriptoribus synchronis supparibusque omnibus involvitur, silentii ratio, a nonnullis, ut dictum, obtensa, roboris habeat, luculentius patescat, Petrus abbas Cluniacensis, cognomento Venerabilis, lib. II Miraculorum, cap. A narrat, comitem Matisconensem, qui Ecclesiam oppræsserat, ipso diei tempore a diabolo, plurimis spectantibus, fuisse abreptum, nec unquam post comparuisse, cumque deinde obturatum, per quod abreptus fuerat, palatii ostium Otgerius, Wilielmi, Matisconensis comitis alterius, præfectus, qui et ipse Ecclesiam vexabat, aperiri curasset, fuisse et hunc a diabolo raptum, subitoque ex alto, cum longo temporis spatio in æera, videntibus, qui aderant, cunctis, fuisset sublevatus, in terram tandem, graviter e lapsu corpore colliso, brachioque etiam confracto, fuisse demissum. En duo horrenda sane infamieque pariter plena seu facta seu prodigia, et tamen, tam unum, quam aliud, viri etiam, cui postremum obvenit, nomine non suppresso, litteris mandavit Petrus Venerabilis, vitæ sanctitate perquam illustris. Quod cum ita sit, quis, quæso, factum credat, ut omnes prorsus scriptores prodigio Parisiensi tum æquales, tum suppres, quos inter sane non pauci multo minus, quam Petrus Venerabilis, conscientie puritate morumque integritate conspicui exstiterit, silentio id, ne fama cujuspiam læderetur, prætereundum duxerint, reque etiam ipsa præterierint?

æqualibus supparibusque scriptoribus silentio præteriri perperam contenditur.

AD DIEM VII OCTOBRIS.

C. S.

IN S. OSITHA VEL OSGITHA V. M.

Pag. 957, num. 3 de cultu adde, tom. III Monastici Anglicani pag. 515 in charta visitationis sacrarum cimeliorum in thesauro ecclesie S. Pauli Londini anno 1295 per magistrum Radulphum de Baudak, ejusdem ecclesie decanum factæ inter sacras reliquias sic legi: Item brachium S. Osithæ, continens capud in manu, et

ornatur laminis argenteis in limbo deauratis, insertis lapidibus xxii, et antèrius habet laminam triphoriatam cum aymallis et perlis, et deficiunt in toto sex lapides. Triphorium vel triforium est ornamentum cujusvis rei oræ adjectum, aymallum Anglis Amel, Gallis émail, encaustum est; itaque lamina triphoriatæ etc., est encausto gemmisque in ora exornata.

INDEX